

tool, the main task in the development of self-help is based on the formation of existential worldviews.

References:

1. BUGENTAL, J. The art of the psychotherapist. SPb. Pyter. 2001, 304p.
2. DUTKEVYCH, T.V., SAVYTSKA, O.V. Praktychna psykholohiia: vstup u spetsialnist. K:Tsentr naukovoi literatury, 2007.256.
3. KACHUNAS, R. Psihologicheskoe konsultirovanie. M. Akademicheskij proekt.1999. 240s
4. KOTLER, Dzh. Braun Ryu Psihoterapevticheskoe konsultirovanie. SPb.Piter, 2001. 464 s.
5. LENGLE, A. Fundamentalny emotivacii ekzistencii kak dejstvennaya struktura ekzistencialno-analiticheskoi terapii // Ekzistencialnyj analiz 2009 № 1, S. 9 – 29.
6. MAKAROV, V.V. Izbrannye lekciiposihoterapii. M.: Akademichnij proekt.2000, 432s.
7. YALOM, I. Ekzistencialnaya terapiya M.: Klass, 1999.

CZU: 37.068:37.032

DOI: 10.46727/c.v2.1-2-10-2022.p192-197

ACTIVITATEA DE VOLUNTARIAT ÎN CONTEXTUL AFIRMĂRII PERSONALE

ENACHE Beatrice-Ionela,

Prof. drd., Școala Gimnazială „Al. Piru”, Mărgineni, Bacău, România,
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Republica Moldova,
ORCID: 0000-0001-7503-6321; e-mail: enachebeatrice99@yahoo.com

Rezumat. *Procesele de dezvoltare personală, socializare și integrare socială ale tinerilor sunt influențate de ansamblul orientărilor valorice umane, educaționale și culturale transmise de principalii agenți educogeni ai societății: familia, școala și comunitatea. Preadolescenții, aflați în stadiul de formare identitară, au nevoie de modele de viață, norme de conduită, atitudini stabile, repere psihosociale, dar și de experiențe constructive proprii care să le ocazioneze consolidarea sentimentelor de încredere, respect și stimă de sine, prin explorarea alternativelor existente sau cele noi și dezvoltarea perspectivelor evolutive, așa cum este activitatea de voluntariat. Bunele practici și oportunitățile disponibile, dublate de promovarea, recunoașterea și susținerea programelor de voluntariatului, manifestată de Comisia Europeană, ca autoritate cu competență în inițierea, elaborarea și aplicarea directivelor Uniunii Europene, a dus la conferirea cadrului legislativ intern pentru derularea acestor stagii în toate statele membre UE sau în țările candidate și aspirante.*

Cuvinte-cheie: *voluntariat, dezvoltare personale, piramida învățării, comunicare, experiență.*

Abstract. *The processes of personal development, socialization and social integration of young people are influenced by all human value guidelines, educational and cultural values transmitted by the main*

educational supplies of societies: family, school and community. Preteens, in the stage of identity formation, need a model of life, norms of conduct, stable attitudes, psychosocial landmarks, but also their own constructive experiences that will allow them to strengthen their feelings of trust, respect and self-esteem, by exploring alternatives existing or new ones and the development of evolutionary perspectives, such as volunteering. The good practices and opportunities available, doubled by the promotion, recognition and support of voluntary programs, demonstrated by the European Commission as the competent authority in initiating, drafting and implementing European Union directives, have led to the provision of the internal legislative framework for these internships in all states. EU Member States or in candidate and aspiring countries.

Keywords: *volunteering, personal development, learning pyramid, communication, experience.*

Investigația esențialelor categorii de teorii relaționate cu procesul de voluntariat ne permite nu numai să sesizăm și să recunoaștem eficiența și productivitatea acestui tip de manifestare, ca potențialitate de dezvoltare personală și socială, dar să și afirmăm că activitățile benevole pot fi considerate manifestări ale învățării sociale. O realitate evidentă este faptul că până la vârsta școlară mică inclusiv, modelele alese de copii sunt adulții aflați în preajma lor, pentru ca mai apoi, în stadiul preadolescenței și ulterior, modelele adulte să fie substituite de prieteni, amici, colegi, persoane publice sau idei și deziderate simbolice. Din acest punct de vedere, acest tip de învățare, care nu are loc la nivel individual, ci la nivel general - de grup sau societate și care se bazează pe observarea, imitarea și adoptarea conduitelor altor persoane - model, fiind capabilă să producă schimbări radicale de atitudine și abilități pentru toată viața, se pretează în mod ideal la perioada anterioară adolescenței, respectiv în jurul vârstelor de 10/11-14/15 ani.

Putem admite că schimbările psihocomportamentale înlesnite de voluntariat, și deja menționate: adaptabilitate, implicarea, disponibilitatea, empatia sunt elemente definitorii care favorizează dezvoltarea propriului potențial. Însă, așa cum a demonstrat prelucrarea literaturii specifice, și transformările pragmatice de ordin psiholingvistic sau sociolingvistic, mai ales dacă sunt dublate de achiziția instituționalizată sau naturală a unei limbii moderne, oferă un real sprijin în construcția unor angrenaje eficiente în procesul de evoluție individuală, perceput ca demers de amplificare a unor cunoștințe, competențe și abilități de viață.

Un rol central în stagiile, programele și proiectele de voluntariat îl deține comunicarea, de altfel, un subiect care suscită interes în comunitatea științifică, de actualitate în cadrul mai multor discipline. Dintre științele consacrate care studiază comunicarea propriu-zisă sau fenomene contingente și elemente conexe comunicării amintim: lingvistica - care are drept obiect de studiu evoluției limbii, cu ramurile derivate de cercetare specializate: psiholingvistica, sociolingvistica, etnolingvistica, antropologia lingvistică; semiotica și semantica - care validează comunicarea prin prisma relației semn-semnificație; sociologia - care observă relația comunicare-socializare, cu sociologia limbii, ca domeniul de studiu adiacent; psihologia - care vizează corelația comunicare-comportament; științele educației - care abordează comunicare la nivel de competențe-cheie pentru

viață; filosofia - care urmărește comunicarea și limbajul ca instrumente de cunoaștere a lumii; matematica și cibernetica - prin teoria matematică a comunicării; educația pentru societate - cu disciplina de studiu Logică, argumentare și comunicare; limbile străine - cu referire la contextul și cunoașterea altei limbi decât cea maternă, și lista poate continua [1].

În contextul socio-economic și cultural actual, politicile educaționale naționale și europene, au inclus domeniul comunicării în cadrul celor opt competențe-cheie fundamentale pentru realizarea personală și socială pe tot parcursul vieții, la recomandarea Parlamentului și a Consiliului European din anul 2016, după cum urmează [2]:

1. Comunicarea în limba maternă - vizează alfabetizarea;
2. Comunicarea în limbi străine - vizează multilingvismul;
3. Competențe matematice și bazate pe științe și tehnologii - vizează cariera ulterioară;
4. Competența digitală - vizează sfera informaticii și informatizării;
5. Competența ”a învăța să înveți” - vizează relațiile interpersonale și sociale;
6. Competențe socio-civice - vizează valorile cetățenești;
7. Competențe antreprenoriale - vizează implementarea ideilor;
8. Competențe interculturale - vizează respectul față de alte persoane și culturi.

Am considerat necesară indicarea celor opt domenii de competență, prin prisma faptului că schimbările survenite sau preconizate în paradigma noilor educații la nivel global se reflectă și în noul parcurs metodic al dobândirii limbilor străine inclus, în mod exhaustiv, în sfera dezvoltării personale, care promovează un model comunicativ-funcțional bazat pe pragmatizarea și asimilarea implicată, utilizarea limbilor noi în contexte autentice, cu persoane reale și recurgerea la practica co-acțională centrată pe conlucrarea dintre elevi și activitatea colaborativă.

În accepțiunea noastră, având în vedere traseul achizițional profilat, învățarea și însușirea limbii engleze pot avea drept punct de plecare procesul de socializare în cadrul practicilor de voluntariat. Astfel, în sensul acestei abordări, scriitorul, profesorul și formatorul în predarea limbii engleze Jeremy Harmer, mută accentul spre această orientare, în lucrarea intitulată *The Practice of English Language Teaching* (1983), prin aspectul „umanist” al învățării sau perceperea educabililor ca „persoane întregi” de către profesori, pentru care „predarea limbilor străine nu se rezumă doar la predarea limbilor străine, ci și la sprijinul oferit pentru a se dezvolta ca oameni” [3, p. 35].

Într-o notă similară, Salima Kunanbayeva, savantul academic în Științe Filologice al Universității de Relații Internaționale și Limbi Mondiale „Kazakh Ablai Khan” din Almaty, Kazahstan, avansează o viziune mult mai experimentalistă asupra formelor organizaționale moderne în predarea limbilor străine, cu precădere în limba engleză, susținând valențele informativ-formative ale unui recent domeniu științific denumit *lingvo-culturologie*, rezultat din fuziunea sociolingvisticii și culturologiei, care studiază atât interdependența dintre limba străină, cultura străină și

personalitate, cât și limbajul, ca fenomen social generator de abilități de comunicare interculturală, întrucât „cunoașterea culturii și a limbii este manifestarea organică a socializării unui individ” [4, p. 136].

În baza specificului voluntariatului, se cuvine să ne raportăm și la caracterul educației implicite, pentru înțelegerea sensului și potențialității experienței practice în cadrul activităților liber exercitate, care favorizează și produc dezvoltarea și valorizarea individuală. Pornind de la de la diagrama eficacității metodelor de predare-învățare, propusă în anii 1960 de profesorul american Edgar Dale, și cunoscută în prezent drept „Conul experienței”, „Piramida învățării” sau „Scara Dale”, remarcăm că rata memorizării și păstrării cunoștințelor sau informațiilor recepționate crește progresiv în măsura implicării personale în activități de instruire și experiențe concrete, conform următoarelor procentaje:

- 10% din cele citite;
- 20% din cele auzite;
- 30% din cele văzute/observate;
- 50% din cele auzite și văzute/observate;
- 70% din cele auzite și scrise/notate;
- 90% din cele experimentate/practicate [5, apud Davis & Summer, 2015].

Aplicând teoria aflată în discuție în structurile educaționale contemporane, putem interpreta că metodele de instruire informative, bazate în mod nerealist pe receptare pasivă și anagogie verbală, au o eficiență redusă la nivel individual sau de grup, metodele observaționale și demonstrative, lipsite de interacțiunea propriu-zisă, au un randament mediu, în timp ce asimilarea și consolidarea cunoștințelor prin metode activ-formative, care implică individul în activități reale, nemijlocite, cu scop bine definit, așa cum este și voluntariatul - care presupune interacțiunea cu resursa acțiunii, au cel mai ridicat grad de dinamizare a productivității individuale (*dezvoltare personală*) și sedimentare a noilor capacități, rațiuni și noțiuni în schemele cognitive existente (*asimilarea limbii engleze*).

Reorganizate și reformulate, afirmațiile lui Edgar Dale se regăsesc în principiile teoriei învățării experiențiale sau experimentale, un model de învățare bazat pe cunoașterea a posteriori, valorizarea evoluției personale prin practica raportată la cotidian, popularizat și consacrat noțional de profesorul american David Allen Kolb, în anii 1970. În clarificarea acestui concept, teoreticianul educațional menționat propune următoarea definiție într-un sens general: „învățarea este procesul prin care cunoașterea este creată prin transformarea experienței” [6, p. 38]. Ca alternativă la educația tradițională, percepută ca un proces coercitiv și unidirecțional, dinspre cadrul didactic spre elev, educația experiențială accentuează rolul-cheie al situațiilor experimentale create sau verosimile în dezvoltarea individuală și învățare, autorul citat identificând patru stadii de învățare

prin care contactul nemediat dintre individ și realitatea înconjurătoare stimulează un demers de constatare și reflexie, bazat pe simțurile proprii și percepțiile subiective.

În societatea postmodernă actuală, aplicabilitatea, viabilitatea și sustenabilitatea modelului învățării din/prin experiența directă este consacrat și adevărat în mod concret de sistemul de organizare, funcționare și desfășurare a procesului instructiv-educativ implementat începând din anul 2010, în cadrul liceului cu clasele X-XII, THINK Global School [7], cu sediul central în New York, Statele Unite ale Americii, care promovează un model de formare unic în lume, bazat pe următoarele metodologii și politici educaționale inovatoare și avangardiste: lipsa claselor săli de clase cu elevi, cadre didactice și mobilier adecvat; cursuri liceale transformate în experiențe autentice trăite prin intermediul călătoriilor în diverse țări de pe mai multe continente; stagii educaționale care implică șederea în zece țări diferite până la absolvire - ceea ce presupune conviețuirea în patru țări distincte/per an de studiu; existența unui curriculum flexibil bazat pe dezvoltarea abilităților și pasiunilor tinerilor, nu pe transmiterea propriu-zisă de informații și cunoștințe; învățarea individualizată, dar sub îndrumarea mentorilor și consilierilor care furnizează și asigură: suport personal și logistic, sprijin în planificarea și realizarea proiectelor multidisciplinare obligatorii, feedback prin tablouri de bord, recomandări bibliografice, supervizarea producțiilor media, ghidarea în vizitele și tururile stabilite. Structural, anul școlar este sistematizat ciclic, conform modelului: o săptămână de studiu online, două săptămâni de explorare efectivă a unei țări străine, cu posibilitatea alegerii unei situații reale de cercetare, o pauză de cinci săptămâni, după care programul se reia pentru prospectarea altei țări. Modalitatea de evaluare este singularizată și diferențiată, axându-se pe elaborarea a 3-5 proiecte tematice academice/per semestru, ca urmare a situațiilor examinate în locațiile vizitate, sub formă de cercetare științifică, analiza unor descoperiri proprii, crearea unei piese de artă, elaborarea unei documentații pentru un anumit de element local sau cultural de interes.

Este demn de menționat faptul că în timpul conviețuirii în străinătate, tinerii și mentorii au o colaborare aproape personală, pe bază de voluntariat colectiv, cu populația indigenă, fiind cooptați în comunitatea regională, având responsabilitatea și îndatorirea de a lua parte la tradițiile și obiceiurile autohtone, de a cunoaște limba respectivă pe cât este posibil, de a participa la excursii semnificative pentru cunoașterea istoriei, geografiei, antropologiei locului, de a respecta și proteja tipicitatea mediului înconjurător și de a accepta ideologia și mentalitatea specifică.

Bibliografie:

1. LESENCIUC A. Teorii ale comunicării. Ediția a 2-a , revizuită. Brașov: Editura Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”, 2017. 305 p. ISBN: 978-606-8356-46-4.
2. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency- EACEA, Eurydice și Sprijinul pentru Politici. Dezvoltarea competențelor cheia în școlile din Europa: provocări și

oportunități pentru politică. Raportul Eurydice. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2012. 66 p. doi: 10.2792/22793. ISBN: 978-92-9201-446-9.

În limbă străină:

3. HARMER, J. The Practice of English Language Teaching. New Edition. New York: Longman Publishing, 1991. 35 p. ISBN: 0582 04656 4.
4. KUNANBAYEVA S., S. The Modernization of Foreign Language Education: The Linguocultural-Communicative Approach. London: Hertfordshire Press-Silk Road Media, 2013. 136 p. ISBN: 978-0-9574807-8-0.
5. KOLB, D., A. Experiential Learning: Experience as The Source of Learning and Development. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1984. pp. 30-31. ISBN: 0132952610.

Referințe la surse electronice:

6. DAVIS, B., SUMMERS, M. Applying Dale's Cone of Experience to Increase Learning and Retention: A Study of Student Learning in a Foundational Leadership Course. Engineering Leaders Conference 2014 on Engineering Education- Doha. In: QScience Proceedings . Publisher: Hamad Bin Khalifa University Press Journals, volume 6, 2015. DOI: <https://doi.org/10.5339/qproc.2015.elc2014.6>. ISSN: 226-9649. [accesat: 03.03.2021]. Disponibil: <https://www.qscience.com/content/papers/10.5339/qproc.2015.elc2014.6>.
7. THINK Global School. [accesat: 15.03.2021]. Disponibil: <https://thinkglobalschool.org/>.

CZU: 37.1:37.032

DOI: 10.46727/c.v2.1-2-10-2022.p197-204

TEORII ALE ÎNVĂȚĂRII DIN PERSPECTIVA DEZVOLTĂRII PERSONALE

GLOBU Nelea,

dr. în șt. ped., lector univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din
Chișinău, Republica Moldova, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9464-5085>,
e-mail: globnelica@mail.ru

Rezumat. În acest articol ne-am propus identificarea unor premise teoretice de învățare, modele de învățare privind dezvoltarea personală a elevilor și impactul lor. În contextul dezvoltării personale, susținem Modelul socio-constructivist de învățare, care accentuează importanța socializării, punând în relație procesele cognitive cu interacțiunile sociale și confruntările de idei care au loc cu ocazia acestor interacțiuni, valorizând deopotrivă, învățarea și socializarea constructivistă, care asigură o învățare pragmatică, cunoașterea umană se construiește printr-un proces creator și activ, cei ce învață, construiesc o nouă cunoaștere pe temeliile învățărilor anterioare, experimentând și reflectând asupra experiențelor.